

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ
Βουλευτής Ηρακλείου – ΠΑΣΟΚ

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς:

-Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

κ. Κωστή Χατζηδάκη

Ο Βουλευτής

Βασίλης Κεγκέρογλου

Α. Παπανδρέου & Εμμ. Καστρινάκη 23, 71306 Ηράκλειο
Βουλής 4, 5ος όροφος, Γραφείο 512, 10562 Αθήνα
☎ 2810 333.900, 210 3706443, 3706743, ΦΑΞ 210 3706043
🌐 www.kegeroglou.gr E-Mail: v.kegeroglou@parliament.gr

ΠΑΣ

2632

05 FEB 2013

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Προς

Υφυπουργό ΥΠ.ΑΝ.ΥΠ.

κ. Αθανάσιο Σκορδά

Θέμα: Το Τραπεζικό πρόβλημα

Ηράκλειο 29-1-2013

Κύριε Υπουργέ,

Εκπροσωπούμε το σύνολο σχεδόν των παραγωγικών τάξεων του νομού Ηρακλείου. Μπορούμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι οι σκέψεις και οι προτάσεις μας εκφράζουν την συντριπτική πλειονότητα των παραγωγικών τάξεων όλης της Κρήτης.

Αναγνωρίζουμε τις τεράστιες δυσκολίες που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία. Συμμεριζόμαστε την άποψη ότι η κρίση, η οποία μαστιάζει την οικονομία και τη χώρα, έχει ιστορικές διαστάσεις. Και μόνο το γεγονός ότι η ύφεση διαρκεί μέχρι σήμερα πέντε χρόνια, έχει ξεπεράσει το 20% του ΑΕΠ και η ανεργία σκαρφαλώνει πολύ πάνω από το 20%, δικαιολογεί την ακόλουθη δραματική εκτίμηση. Τόσο δυσμενείς δείκτες οικονομικής δραστηριότητας δεν έχουμε ξανασυναντήσει στην ελληνική ιστορία, παρά μόνο σε πολεμικές ή εμφύλιες συρράξεις.

Εκτιμώντας τις ανάγκες της πραγματικής οικονομίας και γνωρίζοντας την αληθινή φυσιογνωμία των προβλημάτων της και της τρέχουσας συγκυρίας ζητάμε την προσοχή σας για να συζητήσουμε τα ακόλουθα προβλήματα. Δεν αμφισβητούμε την ανάγκη της ανακεφαλοποίησης των τραπεζών. Από την άλλη έχουμε τη βεβαιότητα ότι μία πρωτοβουλία που θα περιοριστεί μόνο σε αυτόν τον στόχο, δεν πρόκειται να ωφελήσει την πραγματική οικονομία. Ούτε την χώρα. Εμείς έχουμε την άποψη ότι μεγάλο μερίδιο ευθύνης για την εθνική μας κατάντια έχει και το εγχώριο τραπεζικό σύστημα με συγκεκριμένα λάθη και συγκεκριμένες λαθεμένες πρακτικές, για τις οποίες σας παραθέτουμε τις εκτιμήσεις και τις προτάσεις μας και σας καλούμε να συμβάλλετε στο μέτρο των δυνατοτήτων σας, στην επίλυση του προβλήματος αυτού.

ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Περιγραφή

Διαπιστώνουμε με ανησυχία ότι εδώ και καιρό στην Ευρώπη αλλά και στις Η.Π.Α., οι τραπεζίτες έχουν πάρει μέρος της εξουσίας από τους πολιτικούς.

Αλλά και στην Ελλάδα είναι πλέον κοινός τόπος, ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα λειτουργούν πολλές φορές έξω και πέρα από τα όρια της νομιμότητας.

Το πεδίο των τραπεζικών συμβάσεων, αποτελεί το κυριότερο σημείο εκδήλωσης φαινομένων καταστρατήγησης στον κλάδο του ιδιωτικού δικαίου, με δεδομένο ότι οι τράπεζες διαθέτουν τη συναλλακτική υπεροπλία, την πρωτοβουλία διαπραγμάτευσης καθώς και τη γνωσιολογική και οικονομική υπεροχή σε σχέση με τους δανειολήπτες.

Αποτέλεσμα αυτού του τρόπου λειτουργίας τους τραπεζικού συστήματος είναι η υπέρμετρη επιβάρυνση καταναλωτών, νοικοκυριών και επιχειρήσεων με δυσβάστακτα κόστη, ανατροφοδοτώντας την ύφεση.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

- Τα περισσότερα δάνεια της προηγούμενης επταετίας στηρίχτηκαν στην “παραπλάνηση” των δανειοληπτών από τις επίμονες διαφημιστικές προσφορές των τραπεζών, παρά την πραγματική κατάσταση της οικονομίας, δημιουργώντας τεχνητή ευημερία με δανεικά.
- Κατά την σύναψη των τραπεζικών συμβάσεων, δεν υπάρχει επαρκής πληροφόρηση των δανειοληπτών για τους γενικούς όρους συναλλαγών και τις επιπτώσεις τους. Αν και πολλοί από τους όρους αυτούς έχουν κριθεί από τα δικαστήρια ως καταχρηστικοί συνεχίζουν ακόμα και σήμερα να εμφανίζονται.
- Επιφυλάσσουν σε αυτές (οι Τράπεζες), το δικαίωμα της μονομερούς αλλαγής των επιτοκίων, αλλά χωρίς κριτήρια ειδικά και εύλογα, ενώ προβαίνουν καταχρηστικά σε επανειλημμένες ανατιμολογήσεις του επιτοκιακού τους περιθωρίου κέρδους (spread), μετακυλώντας απρόβλεπτα κόστη στις επιχειρήσεις.
- Ζητούν αδικαιολόγητα νέες αυξημένες εξασφαλίσεις σε υπάρχοντα δάνεια μετακυλώντας αυθαίρετα και μονομερώς την ευθύνη των λανθασμένων εκτιμήσεων τους στους δανειολήπτες.
- Κλείνουν λογαριασμούς, δανείων και καρτών, ζητώντας πρόωρα ολοσχερή εξόφληση.
- Ο μέχρι τώρα τρόπος διάθεσης των μπλοκ των επιταγών ήταν ανεπαρκής, με αποτέλεσμα να υπάρχουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα μεταξύ συνεργαζομένων επιχειρήσεων.
- Από το 2008 έως και το 2012, χορηγήθηκε στις τράπεζες συνολική ρευστότητα και εγγυήσεις, της τάξεως των 261 δις ευρώ , ποσά που ουδέποτε έφθασαν στην πραγματική οικονομία, [28 δις.ευρώ (N.3723/08) - 50 δις. ευρώ (N. 3845/10, 3864/10 και 3872/10) - 30 δις. ευρώ (N. 3965/11) - 40 δις.ευρώ (N. 4079/12). Ενώ με Υπ. Αποφάσεις του 2011 και τους νόμους 4031/11 και 4956/12 δόθηκαν άλλα 50 δις.ευρώ ως “εγγύηση του ελληνικού δημοσίου στην Τράπεζα Ελλάδος για κάλυψη πιστώσεων σε τράπεζες που εδρεύουν στην Ελλάδα” + “επανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών” από την πρόσφατη δόση (Μνημόνιο ΙΙΙ), των 23 περίπου δις.ευρώ].
- Οι δανειολήπτες της χώρας ουδέποτε “απήλαυσαν” τα ιστορικά χαμηλά επιτόκια αναφοράς (Euribor), της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Αντίθετα οι τράπεζες επιδεικνύοντας παντελή έλλειψη ηθικής τα μετέτρεψαν σε υπερκέρδη για τον εαυτό τους επιβαρύνοντας τις επιχειρήσεις εν μέσω οικονομικής κρίσης.
- Η Διαμεσολάβηση για την διευθέτηση οικώνδήποτε διαφορών και διενέξεων των επιχειρήσεων με τις τράπεζες, δεν λειτούργησε αποτελεσματικά.

Αυτές οι πρακτικές και συμπεριφορές που οδηγούν την αγορά σε αδιέξοδο και τις επιχειρήσεις στην καταστροφή δεν μπορούν να συνεχίζονται και να τις παρατηρούμε μοιραίοι και άβουλοι. Είναι ώρα για ανάληψη συλλογικής και αποτελεσματικής δράσης για να πάει η χώρα μπροστά.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΝΤΕΛΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Μερικοί από τους παράγοντες που συντελούν στο πρόβλημα είναι :

- Η έλλειψη ανταγωνισμού μεταξύ των Εμπορικών Τραπεζών, ιδίως κατά την παρούσα αρνητική οικονομική συγκυρία, η οποία οδηγεί σε εναρμονισμένες πρακτικές.
- Δεν είναι αισθητή η αρχή της επιείκειας και της προστασίας του ασθενούς μέρους (δανειολήπτες), έναντι του ισχυρού μέρους της σύμβασης (τράπεζες), ενώ υπάρχει υπερβολική υποστήριξη της Πολιτείας προς το τραπεζικό σύστημα, χωρίς να παροράται ο κεντρικός ρόλος των τραπεζών στην οικονομία, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις.
- Επίσης δεν είναι αισθητή η εποπτεία των τραπεζών από την Τράπεζα της Ελλάδος, στην οποία πρέπει να ανατεθεί συγκεκριμένη αρμοδιότητα για θέμα καταχρηστικότητας όρων της δανειακής σύμβασης.
- Η βραδεία απονομή της δικαιοσύνης από πλευράς δικαστικής εξουσίας.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

- Η χορήγηση υπερβολικής ή μηδενικής ρευστότητας

Η πρώτη δημιούργησε ένα φαύλο κύκλο πλασματικής ανάπτυξης χωρίς όρους και αντικειμενικές προϋποθέσεις συντελώντας σε δημιουργία "φούσκας".

Η δεύτερη οδηγεί στο ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα ισοπεδώνοντας το επιχειρηματικό γίγνεσθαι.

- Η εσφαλμένη χορήγηση ρευστότητας σε ημετέρους και σε επαγγελματίες που δεν είχαν πραγματική ανάγκη.

Ακόμα και η μικρή χορήγηση δανείων ρευστότητας προς τις επιχειρήσεις (ΤΕΜΠΕ) κατευθύνθηκε το προηγούμενο διάστημα κυρίως σε ελεύθερους επαγγελματίες υψηλής οικονομικής δυνατότητας οι οποίοι ως επί το πλείστον "φούσκωσαν" τους τραπεζικούς τους λογαριασμούς.

ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΜΙΑΣ

Α. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- Αποκατάσταση των περιθωρίων κέρδους (spreads) των επιτοκίων στα υφιστάμενα δάνεια όπως είχαν συμφωνηθεί στις αρχικές συμβάσεις.
- Δημιουργία αντικειμενικού συστήματος αξιολόγησης δανειοληπτών αλλά και τραπεζών από ανεξάρτητους φορείς.
- Υποχρέωση των τραπεζών και μέχρι να ξεπεραστεί η ύφεση, να παρακρατούν για μία τριετία περιουσιακά στοιχεία οφειλετών πριν τα εκποιήσουν ώστε να αποκατασταθούν οι τιμές της αγοράς.
- Να μην αναγράφονται στις συμβάσεις όροι που έχουν κριθεί ως καταχρηστικοί, με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις
- Προνομιακή δυνατότητα των δανειοληπτών να επαναγοράζουν με συμφέροντες όρους περιουσιακά στοιχεία που επισχέθηκαν.

- Υποχρέωση των τραπεζών να μην μεταβάλλουν (επιδεινώνουν) για τις επιχειρήσεις τους αρχικούς όρους δανείων ιδιαίτερα σε περιόδους ύφεσης.
- Να συμμετέχουν στον βαθμό που τους αναλογεί στις ζημίες από εσφαλμένες εκτιμήσεις στελεχών τους.
- Να αναλάβουν στο βαθμό που τους αναλογεί, το μερίδιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στο ξεπέρασμα της οικονομικής κρίσης.

B. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

- Άμεση ρύθμιση του θέματος που έχει προκύψει, με τις εκβιαστικές αυξήσεις του περιθωρίου κέρδους των Τραπεζών από το Δεκέμβριο του 2008 και μετά. Το θέμα αυτό έχει δύο επιμέρους προβληματικές, η πρώτη έχει να κάνει με τους λογαριασμούς που καταγγέλθηκαν και που οι οφειλή τους περιλαμβάνει μεγάλο μέρος ή συνίσταται κυρίως σε ποσά που εάν δεν υπήρχε η εκβιαστική αύξηση περιθωρίου δεν θα σφείλονταν και η δεύτερη προβληματική έχει να κάνει με το τι θα γίνουν οι καταβολές ή αναχρηματοδοτήσεις με νέα δάνεια συμβάσεων που είχαν μέσα τους αυτές τις καταχρηστικές και ποινικά παράνομες αυξήσεις περιθωρίου του κέρδους.
- Επείγουσα υποχρέωση των τραπεζών σε παροχή ρευστότητας στην πραγματική οικονομία άλλως η πολιτεία οφείλει να βρει άλλους εναλλακτικούς τρόπους παροχής ρευστότητας και εγγυήσεων προς τις επιχειρήσεις με βάση την αρχή της ισότητας χωρίς τη διαμεσολάβηση των τραπεζών.
- Δημιουργία ανεξάρτητου μηχανισμού (φορέα) με τη συμμετοχή της κυβέρνησης της δικαστικής εξουσίας και παραγόντων της αγοράς (πχ. Εμπορικός σύλλογος, Επιμελητήριο κ.α) που θα επιβλέπει τη λειτουργία των τραπεζών.
- Δημιουργία τριμερούς επιτροπής αξιολόγησης (κυβέρνηση / τράπεζα / οικονομικό επιμελητήριο και κεντρική ένωση επιμελητηρίων), που θα εισηγείται την παροχή ρευστότητας σε επιχειρήσεις με ιδιαίτερα μειωμένο κόστος.
- Ελαχιστοποίηση των προϋποθέσεων και της γραφειοκρατίας για τη συμμετοχή επιχειρήσεων σε επιχορηγούμενα αναπτυξιακά προγράμματα. Ενδεικτικά προτείνουμε:
  - α. Η φορολογική ενημερότητα να είναι προϋπόθεση για την εκταμίευση και όχι για την έγκριση της επιχορήγησης. Η δε ρύθμιση της να μπορεί να συμψηφίζεται με την επιχορήγηση.
  - β. Η πτώση του τζίρου να μην είναι καθοριστικός παράγοντας επιδότησης μιας επιχείρησης.
  - γ. Αύξηση των ποσών επιχορήγησης που είναι διαθέσιμα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΘΕΣΕΩΝ

Ελάχιστα – δυστυχώς - Πιστωτικά Ίδρύματα , συμεριζόμενα τις αντίξοες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην αγορά, προβαίνουν κατ' επιλογή σε ρυθμίσεις αποπληρωμής των χρεών δανειοληπτών εμπόρων – ρυθμίζοντας με ευνοϊκότερους όρους την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών τους.

Αυτό όμως αποτελεί άνιση μεταχείριση της συγκεκριμένης αυτής κατηγορίας των δανειοληπτών , με ότι αυτό συνεπάγεται γενικά για την εύρυθμη λειτουργία των σχετικών επιχειρήσεων τους . Επικρατεί το αίσθημα της αδικίας .

Φρονούμε ότι επιβάλλεται η ίση μεταχείριση από πλευράς των Πιστωτικών Ιδρυμάτων των δανειοληπτών εμπόρων , προς άρση της υφιστάμενης αδικίας , γι αυτό και προτείνουμε :

Σχετικά με τις τραπεζικές πρακτικές.

α) Την με Νόμο ρύθμιση διακανονισμού αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών των δανειοληπτών εμπόρων , που προέρχονται από συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων , συνομολογηθέντων μεταξύ των δύο πλευρών [εμπόρου – δανειολήπτη και Πιστωτικού Ιδρύματος] με επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής τους , με διετή περίοδο χάριτος και με μείωση του επιτοκίου , λαμβάνοντας υπόψη το ύψος της ληξιπρόθεσμης οφειλής τους.

β) Την με Νόμο ρύθμιση διακανονισμού αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών των δανειοληπτών εμπόρων, που προέρχονται από συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων , μέσω αναπτυξιακών προγραμμάτων , όπως από το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας & Ανάπτυξης και το ΤΕΜΠΕ με τους ίδιους ως άνω όρους.

Τέλος δεν πρέπει να ανησυχεί το γεγονός ότι όσοι δανειστήκαμε στις αρχές της δεκαετίας του 2000, το πράξαμε μέσα στο πλαίσιο άλλων προοπτικών και άλλων εκτιμήσεων που είχαμε συμμεριστεί μαζί με τις τράπεζες. Το βάρος από εκείνες τις αποφάσεις πρέπει να το μοιραστούμε. Αυτό έχει συμβεί και συνεχίζει να συμβαίνει στις ΗΠΑ. Άλλωστε, αυτό που ζητάμε αντιστοιχεί στο βαθύτερο πνεύμα του προοιμίου και του ίδιου του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4^{ης} Ιουλίου 2012, που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με την πρόσβαση σε βασικές τραπεζικές υπηρεσίες.

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΑΣ

1. Παροχή ικανοποιητικής ρευστότητας στην αγορά
2. Χαμηλό κόστος χρήματος
3. Αποτελεσματική Νομική Προστασία των δανειοληπτών
4. Συγκροτημένη Διεκδίκηση Αποζημιώσεων σε παράνομες και καταχρηστικές πρακτικές

Γνωρίζουμε το βαρύ φορτίο του έργου σας. Εκτιμούμε, όμως σε κάθε περίπτωση ότι σήμερα περισσότερο από ποτέ είναι αναγκαία η ενεργοποίηση σας για να ομαλοποιηθούν οι κακές πρακτικές των τραπεζών και να επιστρέψουν στο ρόλο μοχλού για την επανεκκίνηση της οικονομίας και όχι λαιμητόμου για χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις που ασφυκτούν.

Σε αναμονή των ενεργειών σας

Οι συνυπογράφοντες φορείς:

1. Εμπορικός Σύλλογος Ηρακλείου
2. Επιμελητήριο Ηρακλείου
3. Οικονομικό Επιμελητήριο Ηρακλείου
4. Ομοσπονδία Εμπορικών Συλλόγων Κρήτης
5. Ομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών και Εμπόρων Ν. Ηρακλείου
6. Ένωση Ξενοδόχων Ηρακλείου
7. Δικηγορικός Σύλλογος Ηρακλείου
8. Σύνδεσμος Εγκατεστημένων Επιχειρήσεων ΒΙΠΕ
9. Σύνδεσμος Εγκατεστημένων Επιχειρήσεων Φοινικιάς
10. Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Ν. Ηρακλείου